

СВОБОДА

LIBERTY

Журнал для русского народа в Америке и органъ „Русского Народного Союза“.

Рокъ IV.

Мт. Кармель, Па. Четвергъ 8-го Жовтня 1896.

Число 41.

Календарь.

1	П.	20. по СМШ Кирилла
2	П.	Григорія армянск.
3	П.	Покровъ пр. Богород.
4	С.	Кирилла Юстана

Знакъ.

Водъ Редакціи. — Завязь. — Сирава „Союза“. — Нагляча потреба у насъ просвѣтн. товариства. — Вѣсти зъ Америки. — Вѣсти зъ краю. — Новинки. — Сирава работнич. — Заглавля за „Свободу“. — (Крикка листов. — Фейдегачи: Водоза О. К. Лавришина до Братствъ „Соединенія“ и Господаря до слуга. — Подорожъ до сонца. — Оголошя

Водъ Редакціи.

Проспмо нашихъ честныхъ читателей, щобъ заплатили намъ за „Свободу“, якъ хочуть ея дальше читати. Нѣкому за дѣрмо, котъ-бы вонъ и найбільшій патриотъ.

Звертаемо увагу на ад-вертайзментъ правительства канадскаго: Free Home-stands!

З А З Ы В Ъ!

Не часъ братя балувати, та не часъ тужити, а часъ братяе всязъ до працѣ: роботу робити.

Во тутъ ми не въ старомъ краю, где рѣпка годота чоловіка за нѣсь водить, слѣ въ негъ капота...

Где чи возымъ, чи здекутникъ, чи який скопанъ, чи вонъ полять, чи вонъ маляръ — росказати годенъ.

Тутъ имъ нара! тутъ free country, тутъ каждому воля: тому брата до работи, а буде намъ доля.

Буде доля, буде щасте, лишь имѣе са робити, та покажемъ, якъ ми выськъ въ Америцѣ жити.

Лийшъ возымъ са всѣ у едно, у „СОЮЗЪ“ вступаемо и у нашихъ БРАТСТВА РУСКИ, „СВОБОДУ“ дѣляемо.

А вѣсть стануть шанувати насъ чужіи люде, Любовъ згода запануе и добре намъ буде...

До всѣхъ членовъ „Руского Народного Союза“.

Всѣхъ пп. секретаровъ братствъ, належачихъ до нашего товариства „Союзъ“, прошу отепмъ выновнати якъ пайточнѣйше „декларацию“, высланій головн. секретаремъ тими днями до всѣхъ братствъ. Зъ огляду однакъ, що сегорѣчна копвенція ухвалла дати выпечатати „прамоты“, котрѣ мае розѣслати се каждому членови яко доказъ его забезпечена въ „Р. Н. С.“ на випадокъ смерти, калѣцтва и неспособности до працѣ, а у мене нема подѣ рукоу тыхъ дати, котрѣ мають бути выписані въ грамотѣ, для того прошу всѣхъ пп. секретаровъ и всѣхъ членовъ о слѣдующе:

На особномъ водѣ „декларацию“ паперу прошу выписати о кождомъ старомъ членѣ „Р. Н. С.“

- 1) Имя и прозвизце его.
- 2) Зъ водки родомъ (край, село, повѣтъ).
- 3) Де мешкае теперь (ика улицы, номеръ дому).
- 4) При якій работѣ занятый.
- 5) Колько лѣтъ мае.
- 6) Самотный чи жонатый.
- 7) Кому записуе помертне.

Тыхъ 7 точокъ при кождомъ членѣ прошу выновнати якъ найскорше и заслати головн. секретарови „Союза“. По одержаню тыхъ информаций Выдѣль „Союза“ надѣшле кождому членови „грамоту“ повисцу. Роблю уважнымъ пп. секретаровъ, що задля непорядку, який они наносятъ Выдѣлови „Союза“ свою педбалостю, не можна икопи въ часъ оголошя справоздана кассового и въ загалѣ прійти до разумного дѣловодства, якого бажала собѣ сегорѣчна конвенція.

Вже выдруковані статуты „Союза“: Можна ихъ достати у секретаря „Союза“: Rev. N. Stefanowicz, 715 Carson Str. S. S. PITTSBURG, PA.

Водзнаки „Союза“ вже выготовлені. Можна ихъ достати у секретаря.

Пряступля слѣдуючі нові члены:

Зъ SEYMOUR, CONN.

1. Шебеповичъ Ден. 515
2. Вислоцкій Йосифъ 515
3. Кесничъ Федоръ 516

Зъ ANSONIA, CONN.

4. Ванько Дмитрій 514

Зъ WATERBURY, CONN.

5. Демьяновичъ Дим. 514

Зъ SHENANDOAN, PA.

6. Коваль Василь 524
7. Адамцьо Йосифъ 524
8. Лешкинъ Семанъ 525
9. Дукъ Иванъ 525
10. Гочъ Лаврентій 526
11. Риджикъ Василь 526

Зъ JERSEY CITY, N. J.

12. Шмайда Петро 406
13. Чухта Андрій 407
14. Гойсакъ Стефанъ 407
15. Адамцьо Кипр. 408

Зъ OLYPHANT, PA.

16. Хома Онуфрій 446
17. Жолудко Юрій 446
18. Дзвыничъ Даш. 447
19. Жерелъкъ Март. 447
20. Монѣта Милько 448
21. Дарскій Иванъ 448
22. Зелемъ Исидоръ 449
23. Грешко Ілія 449
24. Монѣта Михайль 450
25. Креть Артимъ 450
26. Прокопчакъ Ст. 451
27. Томанъ Андрей 451
28. Павлякъ Прок. 452
29. Телепъ Андрей 452
30. Бодньовичъ Гр. 453
31. Юцакъ Юрій 453
32. Пронько Михайль 454
33. Свянтко Стефанъ 454
34. Жипьскій Петро 540
35. Ковальчикъ Мат. 540

36. Бѣровчакъ Юрій 541
37. Чорный Иванъ 541
38. Нѣмецъ Петро 542
39. Нагорнякъ Пв. 542
40. Хованецъ Алек. 543

Зъ PITTSBURG, PA.

41. Гарайда Михайль 501

Зъ CENTRALIA, PA.

42. Келаръ Павло 429
43. Катцка Таціянна 430

Зъ ST. CLAIR, PA.

44. Гоць Михайль 423

Зъ NEW KENSINGTON, PA.

45. Костикъ Алексей 560

Зъ ELMIRA, N. Y.

46. Секала Федоръ 569
47. Ксейдъ Дмитрій 569
48. Ляхъ Василь 570

Зъ CARBONDALE, PA.

49. Тылявскій Василь 576
50. Смерекъ Андрей 576
51. Байко Максимъ 577
52. Пелешъ Марко 577

Зъ SHAMOKIN, PA.

53. Кунковичъ Пв. 465
54. Бунць Павло 466
55. Гресъ Иванъ 466
56. Новакъ Иванъ 467
57. Купчакъ Иванъ 467
58. Горошакъ Семанъ 468
59. Гурба Максимъ 468
60. Годичъ Максимъ 469
61. Коначъ Иванъ 469

Зъ McADOO, PA.

62. Янковичъ Андрей 392
63. Гадвабъ Михайль 393
64. Пчоларъ Юрій 393
65. Прокопчакъ Гр. 394
66. Боганскій Иос. 394
67. Мотика Андрей 395
68. Гриценякъ Мих. 395
69. Михальчикъ Павло 397

Зъ Mt. CARMEL, PA.

70. Фецко Юрій 456
71. Емба Иванъ 456
72. Марвнякъ П. стар. 457
73. Марвнякъ П. мол. 457
74. Мудракъ П. стар. 458
75. Мудракъ М. мол. 458

М. Стефановичъ секретарь.

Нагляча потреба у насъ просвѣтн. товариства.

Не богато треба говорити, не богато доказувати, кождый зрозумѣ, що нашому чоловікови въ Америцѣ потреба просвѣты на рѣднѣмъ языкѣ; потреба ему просвѣты такою, яку мають другіи народности, щобъ вѣчно зъ лопатю до майновъ не волючивъ ся, щобъ мѣгъ стати рядомъ зъ другимъ народностями. До теперь корпсествовалемо ся просвѣтн. книжочкамъ зъ старого краю, выдавалі тов. „Просвѣты“ и „Им. Мпх. Качковскаго“. Хотъ ти выдаництва и дуже корпсетны для нашего чоловіка въ старомъ краю, хотъ и дѣля книжочки и для насъ цѣкаві, то всежь въ цѣлости не водповѣдають они нашимъ водносинамъ, нашимъ потребамъ житевымъ. Намъ въ Америцѣ, потреба Америкы зъ ея высокою культурою зъ ея добрыми звичаимъ и обычаймъ. Мы жиемо ту — ту ѣмо хлѣбъ, тожь повинны мы старати ся, щобъ той хлѣбъ бувъ бѣлѣншій, смачнѣншій, щобъ мы стали годнымъ горожанамъ вольного краю. Мы, старше поколѣне, котре прійшло зъ старого краю не владемо на столько англійскимъ языкомъ, щобъ могли зъ англійско-американскыхъ книжокъ черпати для себе поживы. Намъ треба американску культуру на рѣднѣмъ языкѣ собѣ присвоювати, длатого намъ конечно до того просвѣтн. товариства.

Хто знае нашъ водносны, хто приглянувъ ся нашой работѣ, нашимъ товариствамъ, котрѣ до теперь майже выключно занимають ся забезпечованемъ своихъ членовъ на случай калѣцтва и смерти — хто приглянувъ

„Соединенію“ въ котромъ господаритъ трохъ людей на власній свой бѣзнесъ и для своихъ личныхъ полемичныхъ цѣлей, хто змѣркуе добре, що „Союзъ“ при своихъ скромныхъ силахъ, выдавъ вже колька книжочокъ, а теперь кончить друковати обемистый „Календарь“, котрый буде колька сотокъ долларовъ контовати, той легко зрозумѣ, що ти два нашъ вспомагаючі товариства не въ силѣ больше зроби. Правда „Вѣстникъ“ при шпрѣй и солідной администраціи, при доброй волѣ, мѣгъ-бы бодай колька книжочокъ популярныхъ на рѣкъ выдати; предѣ пожирае близько \$5000 рѣчно, але годѣ жадати водъ людей больше, якъ они хотять, або суть способны зроби. Але не ходитъ намъ о инкриминаціи, реходитъ ся выказати, що намъ конечно потрѣбно одного просвѣтн. товариства въ Америцѣ, котре-бы достарчало просвѣтно-популярныхъ книжочокъ для нашего народу. Треба признати ся зѣ вѣдѣдомъ, що у насъ Русинѣвъ богато проектовъ, але дѣла мало, то здае ся вже така наша народпа хороба, а властиво незрѣлость наша. Та хотъ-бы и сей проектъ, що мы его нынѣ подаемо. Перечитають люде, окнивають головами — батьки народу скажутъ, етъ, заблагае ся вамъ ще чогось нового, а народъ самъ покнивае поважно головами и скаже: та правда куме правда, що газета пише, але она на то, щобъ писала, якъ и священникъ на то, щобъ проповѣдь говоривъ. И тихо стане. И зновъ буде, якъ бывало. И зновъ вхопимо мы рѣжні сонники и ласты небесны и будемо недѣлями читати. А тожь прецѣ така легка рѣчь перевести нашъ

проектъ въ дѣло. Ось послушайте въ який способъ. Намъ Русинѣвъ въ Америцѣ, що вмѣють писати и читати есть певно яцѣхъ 50.000. Зъ тыхъ близько 6.000 належать, чи то до „Союза“, чи до „Соединенія“. Найжежь всѣ ти члены, котрѣ належать до обохъ организаціи вспомагаючихъ, належать до просвѣтн. товариства и на цѣлий рокъ кождый членъ заплатитъ одного доллара, будемо мати близько \$6000 рѣчно на народно-просвѣтн. цѣли. Членъ за своего доллара мѣгъ-бы достати що найменше 6 книжочокъ на рѣкъ, але розумѣе ся такыхъ книжочокъ, котрѣ-бы ему користъ принесли. Якъ-жежь оставити до того дѣйти? Дуже проста дорога. Одно товариство и друге делегуе водъ себе по двоухъ людей и редакторовъ обохъ газетъ, (страшно! пр. зедеца) котрѣ малп-бы порозумѣти ся весельно и поробити вступныя работы и зачеркувати нарисъ статутовъ. Водтакъ выбирають оба товариства зъ полѣжь себе комитетъ, котрѣ мае выготувати статуты и всѣ потрѣбны формальности и референтъ зъ одной и зъ другой стороны на конвенціи предкладае выготовленый проектъ до одобреня. Конвенція одна и друга годить ся на то, выбирають весельно выдѣль, комитетъ редакціиный и справа готова.

Дехто скаже: яка фантазія! Такъ, при нашихъ свинскихъ водносинахъ певно, що фантазія, але у Американца въ двоухъ тыжняхъ проектъ ставъ-бы са дѣломъ. Мы переконані, що нѣхто нѣ словомъ не обѣзье ся на нашъ проектъ, але то еще не може бути причиною, щобъ мы не вѣрили въ будущности на его певне осуществене, хотъ може и не при такой комбинаціи.

PEREAT MUNDUS, FIAT JUSTITIA!

(НАЙ ПРОПАДЕ СВѢТЪ, СПРАВЕДЛИВОСТЬ МУСИТЬ БУТИ!)

Подаемо дословно водозву до Братствъ „Соединенія“ О. К. Лавришина, бывшего двѣлтного секретаря и реставратора того товариства. Хотъ якъ намъ прикро нотовати бруды, якъ вычищуе О. К. Лавришинъ, хотъ якъ намъ прикро приглядатсе, якъ найвысшій урядникъ, найвиднѣншій люде въ „Соединенію“ противъ себе лично борять ся и навѣтъ водкрывають такы бруды, якихъ-бы бувъ нѣхто и не сподѣвавъ ся, мы змушени приглянутсе той водозвѣ разъ длатого, що она выходить водѣ найлѣншого и найцирѣншого члена „Соединенія“, а въ друге длатого, бо ея водозва становитъ эпоху въ житю того товариства, котре нынѣ мае вже попадѣ 4000 членовъ. — Зовѣмъ дословно подаемо ту водозву:

СЛАВА ИСУСУ ХРИСТУ!

ВСѢМЪ ПОЧТЕННЫМЪ БРАТСТВАМЪ И ЧЛЕНАМЪ „СОЕДИНЕНІЯ“.

(Конецъ.)

Уже я выше написавъ, же Г. Редакторъ поставивъ себе автократомъ цѣлого Соединенія — не слухае никого, невинуюся никому, не поважае жадны протесты-скарги, — до газеты

вмѣсто поучительного — пишеть дурны полемикы, на ярды непонятны статѣ и хвалбы на своихъ заступничковъ, а о Соединеніи ничего не страесе — о установленіи Гол. конвенціи и до днесъ не было ничъ обширно писано. Протоколъ, рахунки, Статуты — не выготувивъ; о Календарѣ и поучительныхъ книгъ для народа ани не думае, на мѣсто того интриги робить, совѣтуеся о закладаніи другой организаціи в газеты на згубу Соединенія, — чиновственныя разпоряженія Гол. предѣдателя — може съ его таемнымъ согласиемъ — и Гол. секретаря не слухае и къ тымъ не припеносаеся — словомъ жадной верхности, жадныхъ статутовъ не узнае и робить на свою волю, якъ-бы цѣлое Соединеніе его власностию было.

Почтенныя Братя! Я обѣцавъ на конвенціи трудитсе и дале за благо Соединенія и ионеже вижу, что такъ предѣдатель падырательной комисіи, якъ Гол. предѣдатель и Редакторъ не дбають о благо Соединенія — не выполняють свою должность, а свой урядъ для своихъ власныхъ корыстей уживають — за должностию считалъ я теъ Вамъ открыти, Васъ напомянути и Васъ воззати, чтобы Вы во Вашемъ интересѣ подняли свой голосъ, запротестовали противъ такихъ порядковъ, противъ такового надуживанія урядовой власти — и не позволили, чтобы кто-то Соединеніе на свой бѣзнесъ выкорыстае, бо урядники постановлены, чтобы въ имени Вашомъ на благо Ваше Соединеніе урвалляли, а не на свою кошеню. — Прочитайте се на Вашомъ засѣданю, розгадае мон къ Вамъ слова и рѣшѣть, ци то сходно съ Вашимъ намѣреніемъ съ интересомъ Соединенія, же предѣд. надзрательной комисіи — мѣсто того, чтобы дати позоръ, чтобы

статуты Соединенія задержанны, чтобы каждый урядникъ свою должность въ благо Соединенія выполнялъ — братаеся и тайны засѣданія тримае съ схизматиками, а урядникамъ позволяе на свою руку робити, ихъ плохи дѣла покрывае и заступае. — Ци сходно съ Вашимъ намѣреніемъ, чтобы Гол. предѣдатель Соединенія на свой бѣзнесъ обернувъ, уживавъ? — Ци сходно съ Вашимъ намѣреніемъ, чтобы Редакторъ съ тайнымъ позволеніемъ присвоилъ собѣ всяку власть, разпоряжалъ, судилъ, губилъ, якъ ему ся любить и то на сгубу Соединенія и за грошѣ Соединенія?

Если то не сходно съ Вашимъ намѣреніемъ, если то не хочете позволити — запротестуйте голосно противъ того, засылайте Ваши протесты до Гол. секретаря (а не до Редактора, бо онъ скрете то), альбо до мене, а я донесу о томъ на чинъ засѣданю. Загадайте, чтобы Гол. Управительство созвало чиновническое засѣданіе, чтобы конецъ урвати такимъ непорядкамъ. Правда секретарь намѣрляе уже давно скликати, но пред. надзрательной комисіи и Гол. предѣдатель не хотять то позволити и пренятствуютъ ему въ всемъ его добромъ намѣренію.

Старайтеся заперечити зло, доки есть на то часъ и старайтеся о благо Соединенія, бо тое Ваше. А ежели Вы ничего не будете робити и своимъ молчаніемъ и равнодушіемъ позволите дѣламъ и дале такъ ити и ежели что зло выйдеть для „Соединенія“ — чтобы Вы не казали, что не было кому Васъ напомянути.

Съ братскимъ поздравленіемъ

О. К. Лавришинъ

дух. и членъ Соединенія.

ГОСПОДАРЬ И СЛУГА.

ОПОВѢДАНЬЕ ГР. ЛЬВА Н. ТОЛСТОГО.

(Дальше.)

— Царице Небесна, Миколаю Чудотворцѣ, Воздержанію учителю, — згадавъ вѣнь вчерашній молебнѣ, и образъ зъ чорнымъ свѣтымъ въ золотой ризѣ, и свѣчки, котрѣ вѣнь продавае до того образа, и котрѣ заразъ приносилъ ему назадъ и котрѣ вѣнь, ледве надгорѣвшій, ховавъ въ скриню. И вѣнь ставъ просити того самого Миколая Чудотворца, чтобы спастъ его, обѣцая ему молебень и свѣчки. Але тутъ такъ вѣнь ясно, безумнѣево, зрозумѣвъ, що той свѣтлый риза, свѣчки, священники, молебнѣ, — все то було дуже важне и потрѣбне тамъ у церкви, але ту вони нѣчого не могли вчинити ему, що мѣжь тымъ свѣчкамп, молебнямъ и его пуждоннымъ теперѣшнымъ положенемъ нема и не може бути нѣяковъ звязи.

„Не треба тратити водваги. Треба йти за слѣдами коня, а то и ихъ занесе“, — прійшло ему у голову, и вѣнь кинувъ ся на передъ. Однакъ, не дивлячсе на намѣрѣ ити спокѣйно, вѣнь бѣгъ, безнастанно падавъ, поднимавъ ся и зновъ падавъ. Слѣдъ коня уже робивъ ся ледви замѣтны у тыхъ мѣсяцяхъ, де слѣтъ бувъ глудбой. — „Пропасть я“, — подумавъ Василь Андреевъ, — „страчу и той слѣдъ“. Однакъ, въ ту саму хвилю, глянувши на передъ, вѣнь побачивъ шось чорне. Се бувъ Лисей, и не только одишъ Лисей, але и свѣтъ и оглоблѣ зъ платкомъ. Лисей зъ зеуною на бѣкѣ поцругою, шилкъ

The only Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken.

Published at Mt. CARMEL, PA. of each week by the „SVOBODA“ Publishing Co.

ADVERTISING RATES: One inch per annum...\$ 20.00 Six months 12.00 tree 7.00

All communications should be addressed to:

„Svoboda“ PRINTING OFFICE Mt. CARMEL, PA. P. O. Box 43.

Предплата річна2.00 До старого краю..... 3.00

Всѣ дописи и гроші прислать высылати подь адресу: To „SVOBODA“ PRINTING OFFICE P. O. Box 43. — Mt. CARMEL, PA.

Наша газета выходитъ по четверга въ Четвергъ.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

УВАГА.

Хотячи приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера.

Mr. George Chylak OLYPHANT, PA.

И увѣдомити секретара подь адресою.

Rev. N. Stefanowicz 715 Carson str. S. S. PITTSBURG, PA.

Друкарня „Свободы“ готовится дже точно, скоро и дешево всякі рѣчи, якъ: тикеты на балъ, выгравки; статута для Братства; водозвы, листы и въ загалѣ всякі рѣчи входичи въ кругъ дѣлани друкарнѣ, въ мовкахъ: руской, польской и словацкой.

ВѢСТИ ЗЪ АМЕРИКИ.

Донесъ „Свободы“.

Jersey City, N. J. October 2. 1896.

СЛАВА ИСУСУ ХРИСТУ!

Давно я збравъ ся до „Свободы“ написати, якъ то на нашомъ плейзѣ ся водитъ, але все часу не було. Ажъ теперь, коли робота зачала пти планно и часу есть досять, написавъ я Вамъ де-що. Чи буде оно що варта — не знаю, бо я чоловікъ неученый, самъ зъ себе де-що научивъ ся, и то доперва тутъ въ Америцѣ. Отже якъ буде що добре, то приймѣтъ, а буде зле, то не потребуе надѣ тыми трудити ся.

Доносу Вамъ, що у насъ въ Jersey City дуже планно ся поводитъ, бо люде не жиють въ згодѣ и приязни, не тримають ся разомъ, якъ другі пародности, але кождий своимъ Богомъ робить. Особливо молодѣжь дуже собѣ легко всео мае. Та я не то, щобъ хвалывъ себе, а ганивъ другихъ, бо и я за молодыхъ лѣтъ робивъ такъ само, але потымъ переконавъ ся, що то не веде до добраго. А найбільша бѣда зъ тымъ, що неодень зъ краю приѣде добрый, але тутъ достане ся межі злыхъ людеи и потымъ самъ злымъ зостане, бо правду каже пословица, що зъ якимъ прпстаешь, такимъ зостаешъ. Такой чоловікъ потымъ вмѣсто того, чтобы тримати свою народность, свою вѣрну, вышукве собѣ що иншого, хвалитъ чуже и свое допче; а о томъ, чтобы вонъ записавъ ся до Братства, до „Союза“, а до записавъ собѣ „Свободу“, то ему анѣ не згадуи. Тому то не дивно, що другі пародности мають прекраснй свои церкви, школы, эмигранційнй дома, банки, а мы того всего не маемо; а якъ такъ дальше поѣде, то певно, що и пѣколы не будемо мати.

Доносу Вамъ дальше, що въ цукровни не робимо лишъ по 3 дни въ тыждни и цю на околицю фабрики птапучать. Кромѣ того повыплачували дже людей зовеъмъ зъ работы, депекотрыхъ такихъ навѣтъ, цю и по двайцять кѣлька лѣтъ тутъ робили. А всео для того, цю нема тутъ уни, нема кому за такимъ обстаи. Наибольше повыганыли такпхъ, цю тримають за Браиеномъ.

Зъ краю пишуть намъ, цю вроды були краснй того лѣта, та цюжь зъ того, коли потымъ впаде слота велика, такъ цю збоже позрастало на поли и бандуркы гнѣють страшно.

Тымъ разомъ кончу мою писанпцу, якъ буде цю цѣкаво, то другимъ разомъ напишу.

Ем. Шпакъ.

Миньфилдъ. Па. 2-го октября. Почтенна Редакціо!

Проню ласкаво помѣстити въ „Свободѣ“ кѣлька моихъ речень, якъ слѣдуе: Дня 20. и 30. Септембра выбрали собѣ нашй рускй люде за порадою нашего патриоты Г. Алексія Шлянты, американскй обывательскй папери (citizen paper) въ числѣ 61. Зъ тыхъ 51 цѣльнй паперъ, а 10 першй. Тыми днями заложимо собѣ „клубъ политичный“, котрый буде числится надъ 150 членовъ и якъ дастъ Богъ дочекати до будучихъ выборовъ до рады громадской, то вже не насъ Айршишъ, а мы ихъ будемъ за нѣс водити. — Все нашй люде повиннй собѣ брати обывательскй папери, цюбы колисъ не жалували того, бо часть иде, а зъ часомъ и правда змѣняють ся. Хто то може знати, чи колисъ все цю не будутъ обывателями не достануть нѣякои работы, якъ то уже теперь въ многпхъ мѣсцяхъ дѣе ся, особливо въ ню-йорекпхъ фабрикахъ, де работникы не маючий обывательскпхъ паперовъ только тогда достае роботу, если нема работникѣ-обывательсвъ.

В. Г-днкъ.

Kensington, Pa. October 6, 1896.

Почтенна Редакціо!

Будете милостивй подати въ „Свободѣ“ за насъ Русинѣвъ, котры ту мешкають. Насъ ту Русинѣвъ не много есть, але все жиемо въ любви, якъ одной матери дѣти. Робота у насъ йде незгѣрпе по фабрикахъ, але только той робить, котрый вже давѣйше ту робивъ, а свѣжйй работникъ ту не може достати работы. У насъ фабрикъ ту много, але не все роблять. Нову фабрику якъ поставили, то всео 3 мѣсяцѣ робила, а вже 2 роки перобитъ. Мас ся ту ставити ще склянна фабрика, въ котрой знаиде до 1500 работникѣвъ заняте, але только

ко такй, котры знаютъ коло скла робити. Тымъ работникамъ стягають по 17 центовъ зъ доллара. Одному Русинѣвъ, именовемъ Алексея Сидорикъ породила жѣнка прекрасного сына, то О. Стефановичъ зъ Питтсбургя приѣхали и окрестили. На крестпнахъ кумове краснося забавляли, только клепцѣ нашй зробили ганьбу, бо посварили ся и побили ся та за то потымъ добре водпокутовали. Буде наука на другйй разъ.

А. К.

Донесъ зъ Бразиліи.

Santa Barbara дня 9. января 1896.

Отримавъ-смъ газету зъ Америки, а самъ не знаю докладно, цю ту газету „Свободу“ приславъ. Въ Великоднй свята доставъ-емъ одну газету, а до того часу вже 10 казальковъ. Въ той газетѣ есть написано, цю якъ хто хоче ѣхати до Канады на вѣльнй землѣ, най удае ся до Ив. Гловы въ Excelsior, Pa. Я ту въ Бразиліи вже 5 лѣтъ, родомъ зъ Галичины, зъ села Тростянецъ въ повѣтъ Золочѣвскѣмъ. Маю лѣтъ 50, а моя жѣнка 45; старшй сынъ 24, а другйй сынъ 17; третйй сынъ 12, а четвѣртйй 8; дѣвчина мае 6 лѣтъ.

Мы теперь ту сѣмо жито и рубасмо лѣсъ, а за три мѣсяцѣ будемо садити курудзу и фасолю. Якъ-бы мы знали на певно, цю тамъ въ Канадѣ буде намъ добре, цю достанемо 113 морговъ за дармо, якъ-бы мы знали, цю за збоже родитъ ся, чи пшеница, чи жито, чи ячмѣнь, тай кѣлько треба грошей, цюбы купити собѣ конѣ, корову, зняряды господарскй и т. д., мы вдячно поѣхали-бы, бо ту нема намъ цю робити. Дуже васъ просимо, напишитъ намъ, якъ тамъ есть, а мы вдичпй поѣдемъ. У насъ въ Santa Barbara есть 12 фамилий рускпхъ, але тй все-бы до Канады поѣхали, якъ-бы знате, цю тамъ добре.

Михаилъ Наливайко.

ВѢСТИ ИЗЪ СТАРОГО КРАЮ.

Донесъ зѣ Львова.

Изъ Dominion Land office въ Winnipeg одержавемъ слѣдуючй листъ de dato 18. August 1896. „Въ водповѣда на Вашъ листъ доносимо, цю по пн-

нѣшннй день прибуло въ томъ роцѣ, не вчисляючи поодинокпхъ мушницъ, 79 родинъ Рутенскпхъ; они роздѣлили ся въ способѣ слѣдуючй: До Едмонтонъ взглядно Beaver Hills (Edna) поѣшло на вѣльнй homestead-ы 18 фамилий (мой партія. Д-ръ Ол.) До Beausejour взглядно Brockenhead (на вехѣдъ вѣдъ Winnipeg) та-кожь на вѣльнй homestead-ы 16 родинъ. До Dominion City (на полудневѣй Манитобѣ, близько границѣ Миннесоты) 17 родинъ, такожь на вѣльнй гоместеды. Потымъ купило три родины по 120 акровъ поля въ St. Andrews (недалеко вѣдъ Winnipeg) и три родины по 160 акровъ въ Springfield (кѣлька миль на вехѣдъ вѣдъ Winnipeg), а 20 родинъ въ ключно зъ кѣлькома давѣйшпми родинами купили по 10 до 30 акровъ поля въ близкостн St. Norbert (на полудне вѣдъ Winnipeg) и по 2 акры въ маючѣмъ заложити ся селѣ, за акръ заплатили по \$6. Изъ тыхъ 20 родинъ поѣшли до теперъ лише двѣ на землю, решта мешкають въ мѣстѣ и заробляють при живвахъ. 3 родины суть еще безъ землѣ, а три родины мешкае еще въ домѣ эмигранційномъ. На перного августа выѣхала зъ Гумбурга черезъ SS. Christiania пачка эмигрантовъ, котрон ожидаемо тутъ до конца сего тыждня. Двѣ рѣжныхъ партійъ эмигрантовъ Whitemouth-District, але не подобало ся имъ тамъ, бо за много дерева и нема дорѣтъ; вѣдъ того часу осѣло тамъ 17 нѣмецкпхъ родинъ, и забрали уже найлѣпшй землѣ. Одна делегация ходила до Lake Dauphin District, а именовъ зъ послѣдпоп бѣльнѣй партии, але закымъ тѣи могли вернути рѣшила решта поселити ся при Dominion City, где земля не такъ добра, але заробокъ въ близкостн певнѣйшй. Оселя при St. Norbert повстала черезъ кѣлькокъ римско-католицкпхъ ксьондѣровъ, котры твердятъ, цю найбільша часть людей належитъ до ихъ религій.

Въ цѣлости взявши, суть всей вашй люде зовеъмъ добре улькованй, и могутъ бути задоволенй, часто було получене изъ великпми трудностями, бо люде по пайбѣльшой части дже недовѣрчивй и хиткй, уляга-

ють впливамъ каждого жиды и пройде-сѣта и рѣдко коли побирають тверде поставлене“. Отжежь, цю до того листу кѣлька замѣтокъ: Показуе ся, цю до Едмонтонъ кромѣ моей першои партии вже жадна друга партія не дотерла, цю якъ ихъ огадуть жиды и приватнй агенты въ Winnipeg-у, такъ тратять головы цѣлкомо и деморализуютъ ся. Щѣобы не баламутити въ Манитобѣ, указываемъ имъ одно мѣсце Lake Dauphin District, котре зѣ взглядовъ климатичныхъ, бракъ приморозковъ лѣтнихъ, а зѣ вляду на землю есть дже добре. И делегаты, котры ѣздили тамъ ствердили, цю тамъ дже добра земля, и желѣзница зъ Winnipeg тамтуда сего року збудована, сѣтъ пашп и тверде дерево. Brockenhead и Beausejour, мѣсця кепскй, мѣсця мѣсця, и зводтамъ вже не однй settler-ы утѣкали. Dominion City за то, акъ вычитуи изъ рапортѣвъ инжинерскпхъ, зовеъмъ водповѣда бы була льокация и тамъ-бы можна бѣльшо колонійъ заложити, только не знати чи е еще мѣсце, бо дальше на вехѣдъ вже багна (swamp). Цюжь до St. Norbert, то ponsens — господарства 10—30 акровъ въ Манитобѣ и то по \$6. за акръ, то вже Szwindel; не знаю чи то французскй поны, чи нема тамъ такожь вже и нашихъ „najserdecniejszychъ Polaków, opiekujących się Uniatami“. Въ каждомъ разѣ треба, цюбы Вы разъ колесъ въ осени тамъ поѣхали межі тотй люде, розвѣдали чи тамъ якого матеріального швидля нема, водправили Службу Вожу и заловѣли прывѣдъ своего священника. Въ загалѣ на вступѣ потреба акцію римско-католицкѣвъ тамъ спарализувати. Рѣвночасно треба-бы надрукувати водозву по рускй и поставити ся о прывити еѣ въ эмигранційномъ домѣ въ Winnipeg-у, въ котрой мае бути сказано, куда приходичй маюте ся удавати. Я думаю, цю Каретекъ, агентъ правительственнй се зробить, водозву во внутри попрывивае и прывуваочымъ эмигрантамъ буде роздавати. Въ найблиспѣй будучности треба бы ихъ справляти въ Манитобѣ до Lake Dauphin District, Лейкъ Довфинъ, або до Dominion City, кобы зна-

те, цю тамъ еще е добры, вѣльнй фармы. Здало-бы ся такы, цюбы Вы сен осени тамъ поѣхали, а по дорозѣ Dominion City и цѣлу околицю добре видѣли, взяли докладну мапу найновѣйшп тухъ околацѣ, цюбы знати кѣлько тамъ незайнятыхъ еще осталось, чи можна тамъ числити на центрумъ однои колоніи. Я дуже жалую, цю я зъ правительствомъ канадискымъ не ставъ вѣдъ разу на бизнесовой подѣставѣ, мѣсто на гуманитарной, котрой они не розумѣють, а властво маюте рацію, уважаючи цю таке становиско то лыко, цю до нѣчого не придатне. Я роцъ гуманитаризую, а по роцѣ виджу, цю въ той способѣ нѣчого ся не зробить — не мае ся силы, не мае ся ередствѣ, а цѣла робота розлазитъ ся въ болотѣ. Нанѣ бунують вже по Галичинѣ портовой агенты, а хлопы зъ Виннипегу завертають на болота Beausejour и Brockenhead; и купують по 10—30 акровъ (!!) въ St. Norbert. Кобымъ бувъ вѣдъ разу ставъ на подѣставѣ бизнесовой, все бы було въ карбахъ нанѣ. Тутъ вже въ Намѣстництвѣ було пѣбы то рѣшено, цю менѣ одному маюте дати концесію эмигранційну, а колесъ ту зновъ менѣ Намѣстникъ сказаль, цю еще въ Вѣдпн мусить поснытати. До канадиского правительства пишу письмо, усилюючи на всякйй способѣ водвернути ихъ вѣдъ агентѣвъ портовыхъ, страпачи правительства, цю зовеъмъ застановити ся эмигранція тамтуда и т. д., але шюки я не маю концесіи, то дарма — эмигранція не опануемо. Вуде она ити такъ, якъ ся агентамъ и припадковы захоче.

Д-ръ Олескѣвъ.

Замовляйте „Календаръ“ „Союза“.

Вже кончить ся друковати „Календаръ“. Величезна книга зъ портретами цѣрковъ, плебанй и пайславнѣйшпхъ рускпхъ патриотѣвъ, выиде незадолго. Всео навсего буде коштувати 50 цѣт. — Замовляйте завчасу, якъ хочете мати сего року „Календаръ“. — Можна буде достати у: Rev. Nestor Dmytriw — Mt. CARMEL, PA.

и веретю стоялъ темеръ не на первѣшномъ мѣсци, а близше до оглобелъ. и махавъ головою, котру настуленнй новѣдъ притягавъ ему до долу. Показалось, цю застрѣтъ Василь Андренчъ у той самой ярузѣ, въ котрой вони застрѣгли цю зъ Микитою, цю конь вѣвъ его назадъ до саней, и цю зѣскочивъ вѣнъ зъ коня не бѣльше пятьдесятъ кроковъ вѣдъ того мѣсця. де были санѣ.

IX.

Добувшись до саней, Василь Андренчъ схвативъ ся за нихъ и довогъ стоялъ такъ неподвижно, стараючися успокоити ся и воддыхати ся. На первѣшномъ мѣсци Микиты не було, але у саняхъ лежало цюсь, занесене вже свѣгомъ, и Василь Андренчъ догадавъ ся, цю се бувъ Микита. Страхъ Василя Андренча зовеъмъ нерешителъ темеръ, и если вѣнъ боявъ ся цюго темеръ, цю только того тяжкого стаду страху, котрого досвѣдчивъ на коня, особливо тодѣ, коли самъ одень оставъ ся у свѣговѣй купѣ. Треба було, цю бы то нѣ стало, не допустити его, треба було не думати про себе, треба було думати про цю-небудь инше, треба було робити цю-небудъ. И задля-того перше, цю вѣнъ зробивъ, було то, цю вѣнъ ставъ задомъ до вѣтру, розпусивъ кожухъ. Потѣмъ, якъ только трѣхи водсанувъ, вытрусивъ свѣгъ зъ чобѣтъ, зъ рукавичокъ, потѣмъ шапою, туго и низько, якъ подперезувавъ ся, коли входивъ въ склепу кудувати зъ вѣдѣвъ обивожене музиками збоже, подперезавъ ся и темеръ поисомъ, пригосыляючися до дѣла. Перше дѣло, цюге ему пришло на думку було то, цюбы выпростувати ногу коня. Василь Андренчъ зробивъ то, и освободивши новѣдъ, привя-

завъ Лисого зновъ до зелѣзного скобя у передѣ саней до старого мѣсця и почавъ заходити ззаду коня, цюбы поправити на ньому плечю, попругу и верету. Та въ томъ часѣ увидѣвъ, цю у саняхъ заворушило ся цюсь и зидѣ свѣгу, котрымъ вони були засыпанй, поднялась голова Микиты. Очевидно, зъ великою напругою мужикъ подпѣсь ся и уеѣвъ; якоє такъ дивно, мовъ бы обгавивъ мухи, махавъ передъ носомъ рукою и говоривъ цюсь, якъ выдавалось Василь Андренчу, зовучи его.

Василь Андренчъ лишивъ верету, не поправивши ей, и подѣйшовъ до саней.

— Чого ты? — спытавъ вѣнъ. — Чого хочень?

— Уми-ми-мираю я, онѣ цю, — зъ трудомъ, нерерывающимъ голосомъ вымовивъ Микита. — Зароблене малому воддай. Або бабѣ, все одно.

— А цюжь, або замерзѣ? — спытавъ Василь Андренчъ.

— Чую, смерть моя... Прости, Христа ради... — сказавъ Микита плаксивымъ голосомъ, всео продываючи, мовъ то передъ мухамы, махати передъ лѣцемъ руками.

Василь Андренчъ зъ повманути стоялъ молчки и неподвижно, потѣмъ зновъ, въ тою самою рѣшучюстію, зъ котрою ударивъ по рукахъ при выгѣдномъ купѣ, водступивъ крокъ назадъ, засунувъ рукавы кожуха и обома руками приймавъ ся воддѣрзувати свѣгъ зъ Микиты и зъ саней. Выгребавши свѣгъ, Василь Андренчъ посиѣшно розперезавъ ся, зѣбѣмивъ кожухъ и, потрутивши Микиту, лѣгъ на него, цюкрываючи его не только своимъ кожухомъ, але и цѣлымъ своимъ теломъ розгорѣчивымъ тѣломъ.

Заныхавши руками полы кожуха мѣжь лубокъ саней и Микиту, а колѣнами ногѣ прихвативши его подолокъ, Василь Андренчъ лежавъ такъ ницѣ, опернився головою о лубокъ переду, и темеръ вже не чувъ нѣ движенъ коня, нѣ свисту бурѣ, а лишь чувъ дыхане Микиты. Микита сперну довогъ лежавъ неподвижно, потѣмъ громко зѣтхнулъ и зарухавъ ся, очевидно, огрѣваочпсь.

— А, онѣ то такъ, а ты хочешь умерати. Лежи, грѣй ся, мы онѣ якъ... — начавъ было Василь Андренчъ.

Та дальше вѣнъ, на свое велике здивоване, не могъ говорити, тому цю слезы выстущили ему на очп, и долѣшня губа мѣжно задрожала. Вѣнъ переставъ говорити и только ковтавъ то, цю водступило ему до горла.

„Дуже настрапивъ ся я видко, ослабѣ зовеъмъ“, подумавъ про себе. Але та слабѣсть его не только не была ему исчила, цю давала ему якусь особливу недосвѣдчену ще пѣколи радѣсть.

— Мы онѣ якъ! — говоривъ вѣнъ довогъ собѣ, досвѣдчаючи якусь особливу жалѣсню вѣху. Доволѣ довогъ вѣнъ лежавъ такъ молчки, обтираючи очы о ковѣртъ кожуха и воддѣраючи подѣ колѣна все завертаюи вѣтромъ праву полу кожуха.

Але ему такъ страстно захотѣло ся сказати кому-небудъ про свой радѣснй станѣ.

— Микито! — сказавъ вѣнъ.

— Гарздѣ, тепло! — водделикнуло ся ему зѣ долу.

Однакъ ту зновъ у него задрожали губы, и очы его зновъ наповнили ся слезами, и вѣнъ не могъ дальше говорити. „Ну, нѣчого“, — подумавъ вѣнъ. — „Я самъ про себе знаю, цю знаю“, — и вѣнъ замовкѣ.

Кѣлька разѣвъ заглядывъ на коня и видѣвъ, цю спина его розкрыта и верета зѣ плечю висять на свѣгу, цю треба бы встати и прикрыти коня, але вѣнъ не могъ рѣшити ся нѣ на манути оставити Микиту и нарушити той радѣснй станѣ, въ котромъ находивъ ся. Страху темеръ не чувъ нѣякого.

Ему тепло було зѣ долу вѣдъ Микиты, тепло и зѣ верху вѣдъ кожуха; только руки, котрыми придержувавъ полы кожуха по бокахъ Микиты и ноги, зъ котрыхъ вѣтеръ безнастанно скидавъ кожухъ починали мерзнути. Однакъ вѣнъ не думавъ о нихъ, а думавъ только о томъ, якъ водогрѣты бы лежачого подѣ собою мужика.

— Не бойсь, не выверне ся, — говоривъ самъ собѣ про то, цю водогрѣе мужика, зѣ тою самою чванливостію, зѣ якою розмовлявъ про свои купна и продажи.

(Словѣ будѣ)

ПОДОРОЖЬ ДО СОНЦА.

Вот одень вандрувний. Хочу йти у світ, практикувати, як сонце хороше сходить і як спочиває. Ало йде — здибає мельника, стоить на мості. „Де йдеш?“ — „Йду до сонця, практикувати, як воно файно сходить.“ — „Скажи там за мене: мені дуже б'да. Три камені йде, а я жадонь хліба.“ — Каже: „Я скажу.“ — Але йде, йде, йде — виходить дівка, сл'япа. — „Де ви йдете?“ — „Я йду до сонця.“ — „Скажи там за мене, же я така сл'япа.“ — Каже: „Я скажу.“ — Але йде, йде, йде — беть ся гора з горою. І не може перейти. — „Де ти — каже — чоловіче йдеш?“ — „Я йду до сонця, як воно хороше сходить і як спочиває.“ — „Скажи там за мене: доки ми будемо ся бити?“ — „А я скажу.“ — Акурать вонь приходять — хатинка стоить. І вонь приходять до тої хатинки — нема нікого, но тільки мати сонця. — „Слава Богу!“ — „Слава на всікі!“ — „Що ви скажете, що-есте прийняли?“ — „А я хочу знати, як то сонце сходить файно.“ — „Але як воно прийде, я вас не маю де поїти. Де-б' я вас сховала? Але влізте під поць.“ — Поць так нібы високо стоить, нібы на тих л'ягарах (на штемпалях) — і вонь собі там вліз, під ту поць. І акурать приходять сонце. — „Е, деє ту уже щось смердить!“ — А мати каже: „Еть, ти, сыну, напихав ся цілий день до світла, то тоб' смердить.“ — Дала ему повечерати вонь повечерати і лягає спати (хто? нятяю ся. — Нібы сонце). От вонь собі заснує, і мати лягла — і прокидає ся мати і каже: „Ты, сыну, спишь?“ — „Ні, я — каже — це сплю.“ — „А мені такий сонь, небоже, припав ся: вийшов мельник і каже: три камені меле — а вонь хліба жадонь. Во вонь має три псы, — а вонь ему хліба ніколи не дасть жадоньму з'фети. То вонь таки буде жадонь.“ — І вонь постижили ся і знову сьнять. І вона знову его пробуджує: — „Спишь ты, сыну?“ — Каже: „Ні.“ — А мені такий сонь приснився ся: вийшла дівка, сл'япа, і казала: що вона сл'япа? — А вонь каже: „Вона й буде сл'япа. Вона у неділю до сходу сонця, як я маю сходити, то вона мыла ся, в суботу вона не мала часу умыти ся, в будній день. Вона обмывала ся, як я но тільки маю сходити, і вона мені залила очи, вылила мені ти помаг в очі.“ — Але вонь постижили ся — і мати пробуджує знову — „спишь, сыну?“ — Каже: „Ні.“ — „Гора з горою — мені припав ся, такий сонь: — гора з горою беть ся.“ — Вонь до неї каже: „И буде ся бити, аж поки вона ко-го не заб'є.“

Але вже, вонь уже назад йде, до свого краю. Йде назад і акурать прийшов до тої гори. Бють ся — перевертають ся! Вонь перейти не може, бо дорога е — а вонь буть ся на дорож'ї. — „Бувь-сьє там, у сонця? доки будем ся бити?“ — Каже: „Бувь.“ — „Ну, скажи-ж мені!“ — „Я скажу, але перенут'їть мене на тамтой бок'ї.“ — Вонь перестали ся бити і вонь перейшов на тамтой бок'ї. — „Ну, кажи, як буде?“ — Каже: „Будете ся бити, аж поки кого не заб'є.“ — „Ко-б' я була знала, то-б' я і тебе була заб'їла! Чекай дуп'ру, як хто буде йти знову...“

Приходить — стоить та дівка сл'япа. — „Спомни-ли-сте там за мене?“ — „Споминав. Будеш сл'япа, поки не вмереш. На що-сь у неділю мыла ся і до сходу сонця вылилась той купель?“

Але вонь йде — стоить той мельник на мості. — „Вы уже повертаєте назад?“ — „Повертаю.“ — „А споминали-сте там за мене, що і вас просив?“ — „Споминав-сьє. Але казав: маєте три псы — як будете хліб'ї нечи, що на самий передь вєджає ся в поць, і той хліб'ї добути і розкрити его на трос і тым'ї цєсам'ї дати, по порціи. То хліба будете мати, що не будете мати де поїти.“

З'єсть народа записав Овн'ї Родольскій.

Dr. J. FLORIAN MEEK (Д-р'ї Миколайчик) Спеціаліста в акушеріи, для хороб'ї бабєк'їх і д'їточих. Offis 125. 3-th str. пом'їж Maple и Vine str.

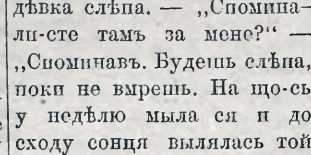
MT. CARMEL, PA. Молодий сей докторь скінчив студію в Ватиморє пєсла нового пляну наук. Л'їчить всякі хороб'ї знаменито, особливо розум'їє ся на справах положничих і на хороб'їх д'їточих. Розмовити ся по руски, по польски и по англійски. Дуже милый чоловік, звичайно молодой доктор! Най вас Пань Богь боронити, щобиете другого клікалі, як маєте свого.

THE NATIONAL RECORDER WASHINGTON, D. C. Найл'їшня часоньє політично-суспільно-гумористична з члєсними ц'їкавими образками. Хто хоче собі запечатити еп найнапше на повєщу адресу.

Dr. I. GOODMAN Physician and Surgeon Office: Mt. Carmel Avenue, Opposite Mt. Carmel House Mt. CARMEL, PA. Л'їчить всякі хороб'ї добре і таньо. Може розмовити ся по руски, по польски и по словєнски.

Одинока руска бучерня на ц'їле м'єсто на Second str. на против'ї друкарн'ї „Свободы“

Ю. Щапка и Г. Трохановского. Mt. Carmel, Pa.

Вь кожд'ї хвили св'їже мясе великого рода. И волове и телече и вепрове. Ану газдыл'ї не волоч'їть ся по чужих — маєте своих!

John Glowa EXCELSIOR, PA. Одинокий шторь на ц'їлий Excelsior Ивана Гловы. Вже его непотребуємо захвалювати, бо кождий не в'їд'їт ип'їт его знає, а хто ещє не знає, най заїде и купити, а певно не пожалує.

PETRO SERAFIN ПЕТРО СЕРАФИНЬ 424 Shamokin St. Рускій готель. Має пиво, віску и всякі другі здорові напитки. Готель чистенький, услуга порядна, честна и солідна. Вже час покнутити чужих, а себе самих підпомагати.

S. RITTERMANN Dealer in News and Books ORANGE VALLEY N. I. Продає всякого рода книги в р'їжнихъ языкахъ.

M. ROTHSCHILD, 642 E. Sunbury St. ШАМОКІНЬ, ПА. Великий складь всякого рода убранных для старших и для д'їтей. Капелюхи, шапки и всякі другі р'їчи того рода в найл'їшномъ гатунку, в пизкихъ ц'їнахъ.

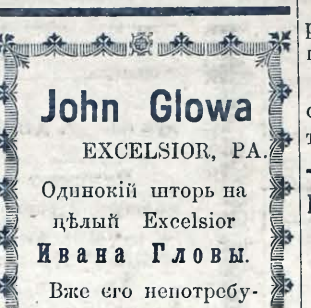
ЮАНЬ ЗАХАРИАШЬ John Zachariasz, FREELAND, PA. Выготовляє всякі р'їзбирскі церковні роботи, якъ иконостасы, олтар'ї обохъ обряд'їхъ и другі р'їчи. За солідну роботу ручать священники и рады церковні, для котрыхъ церков'ї вонь роботи выготовляє.

Юліанъ Копыстанскій (JULIAN KOPYSCIANSKI) 420 W. Pine st. ШАМОКІНЬ, ПА. Перворядный салонъ рускій. — Найлучший напиток можна ту достати, як: пиво на шкляпки и бутельки. Чистенько там, всякі напои, як віска, пиво, рум'ї, темпер'ї дуже добрі и здорові. Хто хоче переночувати, знайде там чисте ложко и чємну услугу. Ану Русьны! Чиж будете все ходити по чужихъ людяхъ и за свои грош'ї по кутахъ стояти?

Wanted—An Idea Who can think of some simple thing to patent? Write JOHN WEDDERBURN & CO., Patent Attorneys, Washington, D. C. for their \$1,000 prize offer and list of two hundred inventions wanted.

РЕСТАВРАЦІЯ и КА-ВІЯРНІЯ. * TROMETTERS * (Тромейтер) Cor. Rock & Sunbury str. SHAMOKIN, PA. напротив National Bank. Св'їдана, Об'їды, Вечери. Вь кожд'ї час'ї можна достати такъ горячі якъ и зимній перекуски. Потравы прилагоджені на европейскій способ, дуже смачно. Услуга шильна и солідна. Особній покой для родинь. — Найлучший вина, пиво, лікеры, віски и все можливі напитки. Ц'їна дуже мала. Препоручає ся в'їзм'ї сю реставрацію, а передовсьмъ приїзднымъ. Пишучій сей адвертай-смент ручить за Тромейтера.

Гаврилъ Малинякъ Гуртовный складь (Wholesale) 20 Market st. SHAMOKIN, PA. Має завєгда на склад'ї св'їже добре пиво вь великихъ и малыхъ боч'їкахъ зь найлучшихъ бровар'їхъ, гор'ївки (whiskey) и л'їкеры найл'їшного гатунку

РУСКА ТОРГОВЛЯ (Greek Store Company) 415 Shamokin St. вь ШАМОКІНЬ ПА. Поручає м'їсцевымъ Русь-наб'їмъ и на околицю свой богатый складь всякого рода викуталовъ и майперскихъ знаряд'їхъ. Е тутъ мясе И лопата, Суть и скрп'ї И гербага, Перець, гвозды и кобасы, Мука, крохмаль, солонина Мыски, горшки все овощи Зеленина и сушеннина. Е чернушка, Е петрушка.

НОТЕЛ НЕТМАН ШМЕЛНИКІ Alexy Halaburda Mt. CARMEL, PA.

Коло лігайского д'їна ест рускій готель, одинокий на ц'їле м'єсто рускій готель. Чистенько там, всякі напои, як віска, пиво, рум'ї, темпер'ї дуже добрі и здорові. Хто хоче переночувати, знайде там чисте ложко и чємну услугу. Ану Русьны! Чиж будете все ходити по чужихъ людяхъ и за свои грош'ї по кутахъ стояти?

НО! НО! НО! Stop! Стань и огляни все вонь для бучер'їхъ, гросерник'їхъ, голєєльнич'їхъ (до розвожена пива) и розлиний другі, роблені зь найл'їшного матеріалу и найл'їшной работы. Головне ковальство! Спеціально вырабляють ся жел'їзні плоты, и огорождєня надгробник'їхъ. J. B. ZIMMERMAN Agt. Cor. Independence and Market str. SHAMOKIN, PA.

Dr. F. J. MEEK, Д-р'ї МИКОЛАЙЧИКЪ Cor. Shamokin & Chesnut st. Одинокий л'їкарь, славынний на ц'їле м'єсто. Л'їчить всякі хороб'ї сов'їстно и вь короткомъ час'ї. Особливо невзр'їпаный л'їкарь вь справахъ положничихъ. Говорити по англійски, по руски и по польски. Горячо поручаємо сего знаменитого доктора, напимъ Русьнаб'їмъ.

ОДИНОКИЙ РУСКІЙ ШТОРЬ вь ОЛИФАНТЪ ПА П'їдъ зарядомъ ГЕОРГІЯ ХИЛЯКА Зв'їстного руского патриоты. Ест се наилучше заосмотренный з'ї всехъ п'їгор'їхъ во все потребніи товары и всякого рода по якъ найтаньшой ц'їн'ї. Кождый тамошний Русинъ уважаючи себе правдивымъ и цпримъ патриотомъ, найсп'їшити до своего руского п'їтору. Особено напий газдыл'ї най йдутъ громадно! На що Юськовъ, Шмульвь помагати? Ид'їть до своего.

АНТОНІЙ ПЕТРОВСКІЙ A. Petrowski 501 West Centre str. SHENANDOAN, PA. Має велику гросерню, и котрої можна бабути по дуже низькихъ ц'їнахъ всего потребного до дому. Товары св'їжі и здорові, не такі, якъ у жид'їхъ. Такожъ можна у него достати всякі р'їчи ковальскі, котрі вонь самъ вырабляє. А вже-бы час'ї, щоб'ї люде покинули жид'їхъ, а себе самихъ вспомагали.

PEARL and MULBERRY SHAMOKIN PA. Удавайте ся вь потреб'ї него.

LAUER BREWING CO. вь READING, PA. Пиво одного зь найбільшихъ бровар'їхъ вь Gennsylvania „LAUER BREWING CO.“ ест вольне в'їд'їть всякихъ прим'їшокъ, и для того есть найздоровнимъ. Завєгда одной и той самой доброты и приємного смаку и есть споряджане п'їдъ зарядомъ одного зь найзд'їбн'їшихъ и досв'їдченыхъ пивовар'їхъ. Вырабляє вь найл'їшномъ гатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults. Салон'їеты и приватній родины повиши замавляти пиво лишєнь вь бровар'ї: LAUER BREWING CO. READING, PA.

Хто хоче справити яку о'їтру до своя церкви нехай ся зверне до найсол'їдн'їшого и найл'їшного Руского товариства для выр'їбу и торговл'ї р'їзъ церковныхъ вь Самбор'ї. ТОВАРИСТВО СЕ МАЄ У СЕБЕ НА СКЛАД'ї: наплечники, стихари, поєсы, обрусы, пл'їтопы, фелоны, епитрахиль, образы, плащаниц'ї, чаши, л'їхтари, хресты, хоругви, книги церковні и взагалъ всякі р'їчи потребніи до ужитку церковного. ЯКЪ НАЙДЕШЕВШИ Ц'їНЫ. При замовленяхъ на больше якъ 100 злр. а в. в'їдпов'їдний оуєть (рабат'ї). Все р'їчи вык'їнєний естисло п'їсля принєсовъ гр. кат. обряду. Товаръ приходити на м'їсце признаєна найдальше за м'їсци в'їдъ часу замовления. Товаръ высласє лиш за попереднымъ прислєнемъ належитости, або за посл'їлатою (C. O. D.). Адресуйте такъ: „Товариство для выр'їбу и торговл'ї р'їзъ церковныхъ“ вь Самбор'ї, AUSTRIA, GALICIA.

W. H. LUIS 622. Sunbury St. Branch Store, 11. N. Shamokin str. SHAMOKIN, PA. Складь всякихъ музичныхъ инструмент'їхъ, якъ трубы, гармоніи, п'їяніа, скрипки, басы и другі красніи инструменты. Ц'їны не высокі, а инструменты дуже добрі, спроваджовані зь пайл'їшнихъ фабрикъ. Якъ-бы кто х'їв'ї повеселити ся вь нед'їлю и св'їята, най заїде там, а купити собі таньо красній, музичній инструментъ.

Найл'їшное л'їкарство на все слабости зь фабрикт: „RIPANS CHEMICAL Company“ Л'їчить сл'їдуючі слабости: Нудн'їсть, мдлости, боль головы, ц'їм'їрку, в'їтры, нестривн'їсть, затверд'їєне, направляє жолудокъ и все другі слабости. Л'їкарства ты называют ся такъ: Ripans Tabules. Ripans Tabules cure nausea. Ripans Tabules: at druggists. Ripans Tabules cure flatulens. Ripans Tabules cure headache. Ripans Tabules cure dyspepsia. Ripans Tabules assist digestion. Ripans Tabules cure bad breath. Ripans Tabules cure biliousness. Ripans Tabules: one gives relief. Ripans Tabules cure indigestion. Ripans Tabules cure torpid liver. Ripans Tabules: gentle cathartic. Ripans Tabules cure constipation. Ripans Tabules: pleasant laxative. Ripans Tabules: for sour stomach. Ripans Tabules cure liver troubles.

W. W. CENTER ST. SHENANDOAN PA ФАБРИКАНТЪ Пранор'їхъ (фанъ Хоруг'їхъ, В'їдзнак'їхъ Пас'їхъ, Шапокъ для Брат'їхъ) Фана для парадъ зь найл'їшного едбабу; чотыри и п'їть черезъ п'їсьєт и п'їть ет'їцъ з'ї всема приборамъ \$25, и 26.75 Пранор'ї больші зь пайл'їшной матеріи по \$32.00 \$35.00 и \$50.00 Пиш'їть по ц'їннички и по шробу до: R. H. Morgan 9 W. Centre St. SHENANDOAN, PA.

Молись, трудись, учись, до СОЮЗА запишись, до читальн'їхъ ходи, Бога вь сердцю май, ближнього люби, церков'ї пос'їщай, Свободу читай, Русь святую люби, доброму научай ся, грошей не маруй, вь процєса не вдавай ся. Вь л'їтерату не грайте, только гр'їшъ цадыть. Братя! намъ треба „Народного Дому“, ану скиньтєсь по центони. Се не забувайте! . . . Буде зь васъ.